

TAMME- JA SAAREPUIDUST PÕRANDA PAIGALDUS- JA KASUTUSJUHEND

Parketi ladustamiseks, paigaldamiseks ja kasutamiseks vajalikud tingimused

Pärast parketi toomist paigalduskohta tuleb parketti hoida **AVAMATA PAKENDIS tasasel ja kuival alusel ruumis**, kuhu parkett paigaldatakse. Parketti tuleb ladustada avamata pakendis tasasel ja kuival alusel. **TÄHELEPANU!** Ruumis, kus hoitakse ja paigaldatakse parketti ning ka hilisema eksploatatsiooni käigus, peab **suhteline õhuniiskus olema 35-60%** ruumis ei tohi teostada märgi ehitustöid) ja ruumi temperatuur peab olema **+18°C kuni +24°C**.

Seni, kuni pole lõpetatud kõik interjööri viimistlustööd, **hoidke paigaldatud põrand kaetuna spetsiaalse kattmaterjaliga nt. Tuprotec** (põrandat ei ole lubatud katta kilega).

Paigaldatud põrandale on ükskõik millise tugevusega **kleeplintide kleepimine KEELATUD** (näiteks ei tohi põrandale kleeplindiga kleepida seda kaitsvat paberit, vaid kaitsematerjal tuleb põrandale laotada).

Eriline tähelepanu ruumi õhuniiskusele

Puit on naturaalne materjal ja on eriti tundlik niiskuse kõikumise suhtes. Imades endasse liigset niiskust ja vabastades seda õhu kiire kuivamise korral, reguleerib puit ruumi niiskust ja loob inimesele soodsad tingimused, kuid see puidu omadus põhjustab kõrge niiskusega ruumis parketilaudade paisumist, deformeerumist või mädanemist. **Ruumi kõrge õhuniiskuse korral võivad parketilauad muutuda laineliseks ja kütteperioodi ajal, kui ruumis on õhk liiga kuiv, siis puit kuivab ja tõmbub kokku ning parketilaudade vahele võivad tekkida juuspraod.** Selleks, et puitpõranda suurepärase ilme säiliks võimalikult kaua, **tuleb ruumis hoida sobilikku suhtelist õhuniiskust (35–60%), sõltumata sellest, milline on aastaaeg.**

Parketilaudu EI TOHI LAHTI PAKKIDA enne paigaldama asumist! Keelatud on viia parketti ruumidesse, mille tingimused ei ole parketi paigaldamiseks sobilikud, vaid hoiustada spetsiaalselt selleks ette nähtud ruumides. Mida kauem hoiate parketi paigaldamata, seda suurem on tõenäosus, et parketilaudade geomeetria muutub.

Aluspõrandale esitatavad nõuded

Parketilaudu võib paigaldada betoonalusele, tasandussegule, OSB-plaadile, vineerile, aluspõrandale, kumm-kork aluskattele. Alus, millele paigaldatakse parketilauad, peab olema tasane, tugev, kahjustamata, pragudeta, sobilikult kinnitatud ja ei tohi astumisel läbi vajuda.

Alus peab olema kuiv ja kaitstud niiskuse eest. Betooni ja/või tasanduskihi suhtelise niiskuse (RH) % pinnal ja 1-3 cm sügavusel (0,4xA) ei tohi olla üle 75%. Betooni suhteline niiskus hindamissügavusel A ei tohi olla üle 85%. Kui te pole kindel betooni hüdroisolatsiooni seisundi suhtes, tuleb kasutada hüdroisoleerivat krunti. Parketilaudu võib paigaldada hästi tasandatud betoonalusele, mille suhteline niiskus ei ületa eelnevalt toodud normväärtusi. **Nõuded aluse tasasusele:** aluspõranda ebatasasus 2 m aluspõranda lõigul ei tohi olla suurem kui 3 mm. Kui alus pole tasane, saab seda

tasandada tasandusseguga, OSB-plaadiga või vineeriga. Tuleb pidada silmas, et tasandusseguga tasandamisel **peab tasanduskihi paksus vastama tasandussegu tootja juhistele**. Tasanduskiht tuleb valada kõiki tootja juhiseid järgides! Vastasel korral on risk, et põrandakate võib aluspõrandast koos tasanduskihiga eemalduda.

Kaitse puidu paisumise vastu

Puitpõrand paisub ja tõmbub kokku sõltuvalt õhuniiskusest, temperatuurist ja puidu liigist. Seetõttu tuleb kiile kasutades jätta põranda ja fikseeritud konstruktsioonide nagu seinad, trepp ja lävepakk (samuti üleminek parketilt kivipõrandale) vahele 8 – 15 mm vahed. Vahede laius sõltub ruumi laiusest ning samuti sellest, kuidas parketilauad ühenduskohta jooksevad. Mida laiem ruum, seda suurem peab olema vahe. Kui parkett jookseb ühenduskohta otsapidi, võib vahe olla väiksem, kui külgepidi, peab see olema suurem. Parketi paigaldamise järel kiilud eemaldatakse ja vahe kaetakse põrandaliistuga, lävepakuga või vuugimassiga.

OSB-plaadi või vineeri paigaldamisel tuleb selle ja fikseeritud konstruktsioonide vahele jätta 8-15 mm vahed. Kui paigaldatud põranda laius on laiuti enam kui 5 – 8 meetrit, tuleb parketilaudade ridadega paralleelselt jätta 5-8 meetri tagant paisumisvahe 8 – 15 mm. Paisumisvahede suurus sõltub puidu stabiilsusest. Mida stabiilsem puit, seda väiksemad võivad olla paisumisvahed ja seda suurem võib olla kaugus paisumisvahede vahel. Mida suurem on paigaldatud parketilaudade laius põikisuunas, seda suurem peab olema paisumisvahe. Seejärel on soovitatav katta paisumisvahed lävepakuga või täita vuugimassiga.

Paigaldus

Parketilaudu paigaldatakse ridade kaupa, üks rida nihkega teise rea suhtes (kehtib paralleelse paigalduse puhul) . Liim tuleb kanda aluspinnale ja suruda parketilauad vastu alust. Parketilauad paigaldatakse harilikult aknast langeva valguse suunas. Kui parketilaud ei mahu täies pikkuses parketirea lõppu, siis saetakse liigne osa ära. Parketilauda tuleb saagida nii, et seda kohale asetades jääks parketilaua otsa ja seina vahele vähemalt 10 mm vahe. Parketilaudade teist rida alustatakse varasemast reast järgi jäänud lauaga, et vältida parketilaudade otste liitekohtade kohakuti sattumist kahes kõrvuti asetsevas reas.

Liimimine

Parketilauad tuleb liimida alusele. Parketilaudu pole soovitatav kinnitada alusele kruvidega, sest nii paigaldatud parketilauad võivad aja jooksul kriuksuma hakata. Parketilaudade liimimisel **hoidke alati läheduses puhastusvahendit**. Parketilaua pinnale sattunud liim tuleb kohe eemaldada kasutusjuhendis märgitud puhastusvahendiga.

Liimides betoonile parketilaudu, OSB-plaati, vineeri või kumm-kork aluskatet, tuleb betoonist aluspind kruntida niiskustõkkega juhul, kui parketiliim seda ette näeb (sobiv krunt on märgitud liimi kasutusjuhendis). Enne kruntimist puhastage alus hoolikalt tolmuimejaga ja seejärel kruntige. OSB-plaadile liimimisel pole OSB-plaatide kruntimine vajalik, kuid plaati tuleb lihvida lihvimismasinaga, kasutades 40-60 jämedusega lihvimispaberit. Liimides parketti vineerile, pole vineeri kruntimine vajalik. Selleks, et põrandalaudu mitte rikkuda, **EI TOHI KASUTADA vett sisaldavat liimi.**

Tamme- ja saare parketilaudu võib liimida vaid liimitootja poolt selleks otstarbeks mõeldud toodetega. Liimimisel järgige liimitootja kasutusjuhendit ja enne toote kasutamist veenduge, et liim sobib parketilaudade liimimiseks paigaldatavale aluspõrandale (nt. betoonpõrandale, tasandussegudega tasandatud põrandale, OSB-plaadile, vineerile või kumm-kork aluskattele). Betooni kruntimiseks kasutage spetsiaalset hüdroisoleerivat krunti.

Kõetav põrand

Paljudel juhtudel võib tamme ja saare parketilaudu paigaldada kõetavale põrandale. Puitpõranda paigaldus kõetavale alusele on peab vastama rohkematele tingimustele. Lisaks on ebakvaliteetse paigalduse ja vale eksploatatsiooni tagajärjed tõsisemad võrreldes mittekõetavale alusele paigaldatud puitpõrandaga. Kõetavale alusele paigaldatud puitpõrand peab pidama vastu tunduvalt suurematele ja sagedasematele temperatuuri ja niiskuse muutustele võrreldes mittekõetavale alusele paigaldatud põrandaga. Enne puitpõranda paigaldamist kõetavale alusele peab teadma, et kõetavale alusele paigaldatud puitpõranda kasutamine sõltub suurel määral järgmistest teguritest: küttesüsteemi ja selle paigaldamise kvaliteedist, suhtelisest õhuniiskusest ja temperatuurist ruumis ning põranda puhastamisest. Paigaldades puitpõrandat kõetavale alusele ja kasutades seda, tuleb kindlasti kinni pidada järgmistest nõuetest:

* On eriti tähtis, et alusel olevad kütteelemendid oleksid jaotatud ühtlaselt ja samale sügavusele ning et kogu põrandapinna temperatuur muutuks samal ajal ja oleks ühesugune. On oluline, et kui kütte on sisse lülitatud, **ei ületaks põrandapinna temperatuur kunagi +27°C ja ööpäevane temperatuuri muutus on maksimaalselt 5°C.** Küttesüsteemi paigaldajaid tuleb informeerida, et küttesüsteemi kohale paigaldatakse puitpõrand;

* Parketilaudade paigaldamisel põrandaküttele **ei tohi betooni ja/või tasanduskihi suhtelise niiskuse (RH) % pinnal ja 1-3 cm sügavusel (0,4xA) ületada 75%. Betooni suhteline niiskus hindamissügavusel A ei tohi olla üle 85%.**

* Aluse kütte tuleb sisse lülitada vähemalt 4 nädala möödumisel betooni tasanduskihi paigaldamisest;

* Pärast kütte sisselülitamist tuleb aluse temperatuuri iga päev tõsta +5°C võrra, kuni saavutatakse maksimaalne küttevõimsus;

* Kütteperiood peab betooni kuivamise ajal olema vähemalt 24 ööpäeva pikk või kuni saavutatakse betooni suhtelise niiskuse normväärtused. Vahetult enne paigaldamist tuleb alust kütta vähemalt 5 ja rohkem ööpäeva. 2-3 ööpäeva enne paigaldamist tuleb aluse temperatuuri järkjärgult alandada kuni +18 °C või +21 °C. Sellist aluse temperatuuri tuleb hoida ka paigaldamise ajal. Paigaldamise ajal peab ruumide temperatuur samuti olema +18 °C kuni +21 °C. Betooni kütmise ja kuivatamise ajal tuleb ruume korralikult tuulutada;

* Põranda paigaldamise järel tuleb vähemalt 3 ööpäeva hoida aluse ühtlast temperatuuri (+18°C kuni +21 °C). Seejärel saavutatakse vajalik temperatuur;

* Põranda puhastamiseks on kõige parem kasutada tolmuimejat või muud kuiva meetodit. Vajadusel võib põrandat puhastada niiske, kuid korralikult kuivaks väänatud lapiga;

* Kütteperioodi jooksul võib põrandasse tekkida peeni juuspragusid. Pragude tekkimise riski võib vähendada hoides ruumis püsivat suhtelist õhuniiskust (35–60 %) ja temperatuuri +18°C kuni +24 °C.

Puitpõranda hooldus ja kaitse

Selleks, et puitpõrand püsiks pikalt ilus, tuleb täita järgmisi kasutusjuhiseid:

1. Puit on tundlik niiskuse kõikumiste suhtes, seetõttu tuleb ruumides, kus on puitpõrand, hoida suhtelist õhuniiskust 35% kuni 60%. Ruumi regulaarne tuulutamine ja võimalikult ühtlase suhtelise õhuniiskuse hoidmine aitab säilitada parketilaudade head seisundit. Parketilaudade deformeerumist võib vähendada kasutades kütteperioodil õhuniisutajaid. Kui niiskus on kõrge, nt. suvel või sügisel, võib ruume kütta ja tuulutada. Nende nõuete eiramine ja kõrge õhuniiskus võivad muuta põranda laineliseks ja kütteperioodi ajal võivad parketilaudade vahele tekkida juuspraod.

2. Puitpõranda regulaarset puhastust tuleb teostada tolmuimejaga (millel on lakki mitte kriimustav otsik), kuiva lapiga või kergelt niisutatud ja korralikult kuivaks väänatud pehme lapiga. Lapp peab olema niisutatud puhastusvahendiga, mille pH ei ületa 7-8. **ON KEELATUD kasutada kontsentreeritud puhastusvahendeid.** Parketile ei tohi teostada märgpuhastust, kus vesi jääb pikalt puidu pinnale. Niiskus peab põrandalt eemalduma umbes minuti jooksul.

3. Lakitud põranda korral, tuleb silmanähtavalt kulunud lakk uuendada enne, kui puitu kaitsev lakikiht täielikult kulub.

4. Välisukse juurde **asetage** (soovituslikult mõlemale poole ust) **porimatid**, et pori, liiv ja niiskus ei satuks jalanõudelt puitpõrandale.

5. Kriimustuste vältimiseks paigaldage mööblialgade alla viltpadjakesed või muu kriimustuste eest kaitsev materjal. Ärge mingil juhul vedage mööblit mööda põrandat, sest sellest võivad tekkida parketi pinnale kriimustused. Vahetage kõvad tooli rullikud pehmete vastu ja asetage rullikutega toolide alla spetsiaalsed matid, et vältida parketi kulumist.

6. Radiaatoritest ning muudest veega varustatud seadmetest ei tohi sattuda vett parketi pinnale. Põrandale sattunud pori, vesi ja muud vedelikud tuleb kohe eemaldada. Põranda

kulumiskindlus sõltub osaliselt puidu kõvadusest. Mida kõvem puit, seda vastupidavam kulumisele. Lisaks muutuvad puidu kui loodusliku materjali värvitoonid aja jooksul: tamm ja saar muutuvad tumedaks, termosaar ja termotamm heledamaks.

Pretensioonid

Pretensioonid toote kvaliteedi suhtes **tuleb esitada 14 päeva jooksul alates kauba saamisest, kuid ainult parketilaudade paigaldamise alguseni**. Pretensioonide esitamisel peavad kaasas olema kauba soetamise dokumendid. Tehas ja müüja ei vastuta kahjustuste eest, mille on põhjustanud põranda vale ladustamine, kasutamine või defektide eest, mille on põhjustanud ebasobiv paigaldus või/ja juba paigaldatud defektse materjali eest. Seetõttu kontrollige enne parketilaudade paigaldamist päevavalguses ega ei esine pinna-, struktuuri- või muid defekte.